

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ
ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΓΟΡΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΘΕΣΜΙΚΩΝ ΡΥΘΜΙΣΕΩΝ
ΕΜΠΟΡΙΟΥ

Αθήνα, 25-11-2021

Αριθ. Πρωτ. : 128059 - 25-11-2021

Ταχ. Δ/ση : Κάνιγγος 20,
Ταχ. Κώδικας : 10181 Αθήνα
Πληροφορίες : Αντωνάρακος Δ.
Τηλέφωνο : 210 3893181
Email : antwnarakos@gge.gr

ΠΡΟΣ: ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ
E-mail: n.stamatiou@mnec.gr

ΘΕΜΑ: «Ερώτηση των βουλευτών κ. Αποστόλου Αβδελά, βουλευτή Α΄ Θεσσαλονίκης και κ. Κωνσταντίνου Χήτα, βουλευτή Β΄ Θεσσαλονίκης, του κόμματος "ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ" με αριθμ. πρωτ. 1045/2021, με θέμα: «Νόμιμη διακίνηση του τσίπουρου και της τσικουδιάς ζητούν οι διήμεροαποσταγματοποιοί Κρήτης – Τυρνάβου.».

Σε απάντηση του με αρ. πρωτ. 122575/2021 Υπηρεσιακού Σημειώματός σας που διαβιβάστηκε στην Υπηρεσία μας και αφορά τη με αρ. πρωτ. 1045/2021, Ερώτηση των βουλευτών κ. Αποστόλου Αβδελά, βουλευτή Α΄ Θεσσαλονίκης και κ. Κωνσταντίνου Χήτα, βουλευτή Β΄ Θεσσαλονίκης, του κόμματος "ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ", με θέμα: «Νόμιμη διακίνηση του τσίπουρου και της τσικουδιάς ζητούν οι διήμεροι αποσταγματοποιοί Κρήτης – Τυρνάβου.», κατά το μέρος που εμπίπτει στις αρμοδιότητες της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου και Προστασίας Καταναλωτή, σας γνωρίζουμε τα εξής :

Το Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων, σεβόμενο πάντα τις ανησυχίες του εμπορικού κόσμου και του καταναλωτικού κοινού, μελετά διαρκώς τους τρόπους και τις μεθόδους λειτουργίας της αγοράς, με κύριους στόχους, , τη διευκόλυνση των εμπορικών διαδικασιών σε όλο το φάσμα της εμπορικής εφοδιαστικής αλυσίδας, την ασφάλεια των συναλλαγών των καταναλωτών με τους επαγγελματίες εμπορικών επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών και διάθεσης αγαθών, τη διασφάλιση των απαιτούμενων μέτρων πρόληψης και διαρκούς εποπτείας της Αγοράς, τον αξιόπιστο έλεγχο και ειδικότερα σε μία περίοδο οικονομικής και εισοδηματικής ύφεσης λόγω της υπάρχουσας πανδημίας, την ανάγκη προστασίας των πολιτών και της ανθρώπινης αξιοπρέπειας.

Είναι σημαντικό να σας αναφέρουμε ότι σύμφωνα με το πλαίσιο της εθνικής νομοθεσίας αρμοδιότητας της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου και Προστασίας Καταναλωτή και συγκεκριμένα σύμφωνα με το άρθρο 1 του ν.4177/2013 «Κανόνες ρύθμισης της αγοράς προϊόντων και της παροχής υπηρεσιών και άλλες διατάξεις.» (Α'173), ορίζονται κανόνες για τα προϊόντα και τις υπηρεσίες που διακινούνται, διατίθενται και παρέχονται στην ελληνική αγορά, από οικονομικούς φορείς που δραστηριοποιούνται στο στεγασμένο, υπαίθριο (πλανόδιο και στάσιμο) και από απόσταση εμπόριο. Τα οριζόμενα ισχύουν με την επιφύλαξη ειδικότερων ρυθμίσεων που απορρέουν από την εθνική ή ενωσιακή νομοθεσία.

Κατ' εξουσιοδότηση των άρθρων 3 και 4 του ιδίου νόμου, εκδόθηκε η υα 91354/2017 «Κωδικοποίηση Κανόνων Διακίνησης και Εμπορίας Προϊόντων και Παροχής Υπηρεσιών» (ΦΕΚ Β' 2983), για τη ρύθμιση της διακίνησης και εμπορίας προϊόντων και της παροχής υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένων και των αλκοολούχων ποτών.

Σύμφωνα με την παρ.3Γ του άρθρου 75 «Διάθεση ποτών και εμφιαλωμένων νερών» της ανωτέρω αναφερόμενης υα, επιτρέπεται η χύμα διάθεση προς τον τελικό καταναλωτή στους χώρους εστίασης του είδους «Προϊόν απόσταξης μικρών αποσταγματοποιών (διημέρων)».

Επιπροσθέτως, σύμφωνα με τη παρ.1 του άρθρου 71 «Ενδείξεις τιμοκαταλόγων.», στους τιμοκαταλόγους, αναγράφονται όλα τα προσφερόμενα είδη «αλά-καρτ», με τις αντίστοιχες τιμές τους, συμπεριλαμβανομένου του Φ.Π.Α.

Τονίζουμε ότι τα προβλεπόμενα του άρθρου 75 της ανωτέρω υπουργικής απόφασης, απορρέουν από την ισχύουσα ενωσιακή και την ειδικότερη ισχύουσα εθνική νομοθεσία.

Συγκεκριμένα, σε επίπεδο ισχύουσας ενωσιακής νομοθεσίας, σε ότι αφορά τα αλκοολούχα ποτά, ο ορισμός, η περιγραφή, η παρουσίαση και η επισήμανση των αλκοολούχων ποτών, καθώς και τα ζητήματα σχετικά με την προστασία των γεωγραφικών ενδείξεων των αλκοολούχων ποτών, ρυθμίζονται από τις 25 Μαΐου 2021 σύμφωνα με :

Τον Κανονισμό (ΕΕ) 2019/787 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ της 17ης Απριλίου 2019

«Για τον ορισμό, την περιγραφή, την παρουσίαση και την επισήμανση των αλκοολούχων ποτών, τη χρήση των ονομασιών των αλκοολούχων ποτών στην παρουσίαση και επισήμανση άλλων τροφίμων, την προστασία των γεωγραφικών ενδείξεων για τα αλκοολούχα ποτά, τη χρήση της αιθυλικής αλκοόλης και των προϊόντων απόσταξης γεωργικής προέλευσης σε ποτά με αλκοόλη, και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 110/2008.»

καθώς και με την επιφύλαξη των διατάξεων των άρθρων 49 και 50 του ανωτέρω κανονισμού, από τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 110/2008 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ της 15ης Ιανουαρίου 2008, «σχετικά με τον ορισμό, την περιγραφή, την

παρουσίαση, την επισήμανση και την προστασία των γεωγραφικών ενδείξεων των αλκοολούχων ποτών και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 1576/89 του Συμβουλίου.».

Στις διατάξεις και το Παράρτημα Ι του ΕΚ 787/2019, ρητά καταγράφονται και περιγράφονται οι πρώτες ύλες και η διαδικασία παραγωγής, καθώς και τρόπος προσδιορισμού γεωγραφικών περιοχών όπου, εφόσον πληρούνται όλες οι απαιτήσεις του ως άνω Κανονισμού, προσδιορίζεται τότε ένα προϊόν χαρακτηρίζεται ως «Προστατευόμενης Γεωγραφικής Ένδειξης - Π.Γ.Ε.», υπό την προϋπόθεση κατάθεσης των «ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΟΣ», δηλαδή ψηφιακού φακέλου που επισυνάπτεται στην αίτηση προστασίας γεωγραφικής ένδειξης, στον οποίο περιλαμβάνονται οι προδιαγραφές που πρέπει να ικανοποιεί το αλκοολούχο ποτό και ο οποίος αναφερόταν ως «ΤΕΧΝΙΚΟΣ ΦΑΚΕΛΟΣ» βάσει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 110/2008.

Ειδικότερα, σύμφωνα με τις «ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΠΡΟΪΟΝΤΟΣ» για την απονομή των ονομάτων «τσίπουρο»/«τσιαουδιά» για εμπορική χρήση, οι γεωγραφικές ενδείξεις «τσίπουρο» και «τσιαουδιά» αυτούσιες ή/και με τη συνοδεία γεωγραφικής περιοχής (π.χ. «τσίπουρο Τυρνάβου», «τσιαουδιά Κρήτης») χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για τα ποτά της κατηγορίας της παραγράφου 6 «Απόσταγμα στεμφύλων σταφυλής» του Παραρτήματος Ι «ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΑΛΚΟΟΛΟΥΧΩΝ ΠΟΤΩΝ» του Κανονισμού, που παράγονται στην Ελλάδα με τις προδιαγραφές των αντίστοιχων προϊόντων σε φακέλους αντίστοιχων προδιαγραφών (ψηφιακής μορφής τεχνικών φακέλων).

Συγκεκριμένα, στις αντίστοιχες ως άνω γεωγραφικές περιοχές, πρέπει να πραγματοποιείται η διαδικασία παραγωγής, από του σταδίου της απόσταξης των στεμφύλων έως την τελική παρασκευή του ποτού, καθώς και η εμφιάλωση του ποτού.

Σημειώνεται ότι η υποχρέωση της σύνταξης και κατάθεσης «Προδιαγραφών Προϊόντος», της κατάρτισης φακέλων και της επισήμανσης γεωγραφικών περιοχών και των προϊόντων αυτών καθώς και της εμφιάλωσης γενικά των αλκοολούχων ποτών με Γεωγραφική Ένδειξη (Γ.Ε.), αποτελούν πάγιες θέσεις της Χώρας, καταγράφονται διαχρονικά σε όλες τις σχετικές εθνικές νομοθετικές ρυθμίσεις και αποτελούν αποκλειστική αρμοδιότητα των εθνικών αρχών του Υπουργείου Οικονομικών και συγκεκριμένα της Γενικής Δ/σης του Γενικού Χημείου του κράτους καθώς και του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης.

Σε επίπεδο εθνικής ισχύουσας νομοθεσίας, οι ανωτέρω ρυθμίσεις έχουν ενσωματωθεί στον ν.2969/2001 «Αιθυλική αλκοόλη και αλκοολούχα προϊόντα.» (Α' 281), αρμοδιότητας του Υπουργείου Οικονομικών και συγκεκριμένα της Γενικής Δ/σης του Γενικού Χημείου του κράτους, καθώς και στους :

ν.4583/2018 «Κατάργηση των διατάξεων περί μείωσης των συντάξεων, ενσωμάτωση στην Ελληνική Νομοθεσία της Οδηγίας 2016/97/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 20ής Ιανουαρίου 2016 σχετικά με τη διανομή ασφαλιστικών προϊόντων και άλλες διατάξεις.»

(Α' 212) και συγκεκριμένα στη παράγραφο 4 του άρθρου 69 «Τροποποίηση των άρθρων 4, 7, 11, 12 και 14 του ν. 2969/2001»

ν.4587/2018 «Επείγουσες ρυθμίσεις αρμοδιότητας Υπουργείου Μεταναστευτικής Πολιτικής και άλλες διατάξεις.» (Α' 218) και συγκεκριμένα στο άρθρο 55 «Τροποποίηση διατάξεων του ν. 2969/2001».

Οι διατάξεις των εν λόγω νόμων ρυθμίζουν μεταξύ άλλων τους όρους και τις προϋποθέσεις που αφορούν την παραγωγή, μεταποίηση, αποθήκευση και διακίνηση της αιθυλικής αλκοόλης, των αποσταγμάτων, καθώς και των προϊόντων απόσταξης.

Σύμφωνα με την ανωτέρω εθνική νομοθεσία, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, σας αναφέρουμε ότι με την παρ.9 του άρθρου 3 του ν. 2969/2001, «Αιθυλική αλκοόλη και αλκοολούχα προϊόντα» (Α' 281), ορίζεται ότι:

«Προϊόν απόσταξης μικρών αποσταγματοποιών (διημέρων): Το προϊόν που παράγεται από τους μικρούς αποσταγματοποιούς (διήμερους) με ζύμωση και απόσταξη των πρώτων υλών που επιτρέπονται σύμφωνα με την παράγραφο Ε2 του άρθρου 7, το οποίο έχει ελάχιστο αλκοολικό τίτλο 35% vol.»

Επιπροσθέτως, στο άρθρο 7 του ιδίου νόμου αναφέρεται ότι :

«Οι αμπελοκαλλιεργητές ή οι παραγωγοί των άλλων επιτρεπόμενων υλών που ορίζονται στην παράγραφο 2 επιτρέπεται να αποστάζουν τις πρώτες ύλες της παραγωγής τους, με απλούς χάλκινους άμβικες χωρητικότητας μέχρι 130 λίτρων ή με πήλινους άμβικες χωρητικότητας μέχρι 40 λίτρων, μέσα σε ένα δίμηνο χρονικό διάστημα που καθορίζεται στη χρονική περίοδο από 1ης Αυγούστου κάθε έτους έως 31 Ιουλίου του επομένου, για κάθε δήμο ή δημοτικό διαμέρισμα ή κοινότητα από τον Προϊστάμενο της οικείας Τελωνιακής Περιφέρειας. ...

Οι πρώτες ύλες που επιτρέπονται να αποστάζουν οι εν λόγω παραγωγοί είναι στέμφυλα, μούρα, κούμαρα, κρίνα, ζίζιφα και υπολείμματα μέλιτος. Στέμφυλα, κατά την έννοια του νόμου αυτού, είναι τα προερχόμενα από κανονική και επιμελημένη έκθλιψη των σταφυλιών, η απόδοση των οποίων σε άνυδρη αιθυλική αλκοόλη δεν υπερβαίνει τα 7,5 λίτρα ανά 100 χιλιόγραμμα καθαρών στεμφύλων κατ' ανώτατο όριο.

Για την απόσταξη απαιτείται άδεια από το Τελωνείο στη χωρική αρμοδιότητα του οποίου είναι εγκατεστημένος ο άμβικας όπου θα διενεργηθεί η απόσταξη. Η χρονική διάρκεια αυτής δεν μπορεί να υπερβεί για κάθε παραγωγό τα οκτώ 24ωρα, συνεχή ή χωρισμένα, κατ' ανώτατο όριο και συναρτάται με την ποσότητα των πρώτων υλών που προορίζονται για απόσταξη.

Το εν λόγω προϊόν διατίθεται χύμα, χωρίς οποιασδήποτε μορφής τυποποίηση, σε δοχεία από γυαλί ή και άλλο κατάλληλο υλικό σύμφωνα με τους σχετικούς όρους χρήσης που προβλέπονται στην ισχύουσα ενωσιακή και εθνική νομοθεσία όσον αφορά τη μετανάστευση στα αλκοολούχα ποτά. Η κατά τα ανωτέρω διάθεση του εν λόγω προϊόντος διενεργείται αποκλειστικά από τα δικαιούχα της

παραγωγής του πρόσωπα είτε απ' ευθείας με λιανική πώληση, είτε στις επιχειρήσεις ομαδικής εστίασης, καθώς και σε επιχειρήσεις διάθεσης αλκοολούχων ποτών προς λιανική πώληση και κατανάλωση. Η διάθεση του εν λόγω προϊόντος με άλλο τρόπο απαγορεύεται.

Οι κατά τα ανωτέρω επιχειρήσεις που διαθέτουν προς λιανική πώληση και κατανάλωση προϊόν απόσταξης μικρών αποσταγματοποιών (διημέρων) οφείλουν να έχουν σε εμφανές σημείο στο κατάστημά τους αναρτημένη πινακίδα, στην οποία αναγράφονται με ευκρινείς χαρακτήρες, το ονοματεπώνυμο του παραγωγού ή των παραγωγών των οποίων το προϊόν διαθέτουν, καθώς και το σχετικό λογιστικό στοιχείο».

Επιπροσθέτως, για την ανωτέρω διαδικασία, η Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων (ΑΑΔΕ) και η Γενική Δ/νση του Γενικού Χημείου του κράτους, εξέδωσαν την αριθ. πρωτ. ΔΕΦΚΦ Β 1160300 ΕΞ2018 εγκύκλιο, δίνοντας ρητά σαφείς οδηγίες καθώς και αριθμητικά παραδείγματα, σχετικά με τις διαδικασίες απόσταξης, παραγωγής και λειτουργίας των μικρών αποσταγματοποιών (διήμερων).

Παράλληλα, σε ότι αφορά ζητήματα της φορολογικής κατηγοριοποίησης και κατάτμησης των σχετικών προϊόντων απόσταξης, σε εθνικό επίπεδο αποτελούν αποκλειστική αρμοδιότητα του Υπουργείου Οικονομικών και της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (ΑΑΔΕ) και ρυθμίζονται, από τον ν. 2960/2001 «Εθνικός Τελωνειακός Κώδικας» (Α'265) και συγκεκριμένα στο άρθρο 82 «Ειδικός Φόρος Κατανάλωσης τσίπουρου ή τσικουδιάς μικρών αποσταγματοποιών (διήμερων).» του τμήματος Β' «ΑΛΚΟΟΛΗ - ΑΛΚΟΟΛΟΥΧΑ ΠΟΤΑ», καθώς και με σχετικές αποφάσεις – εγκυκλίους – διαταγές του Διοικητή της ΑΑΔΕ.

Σημειώνουμε επιπλέον, ότι κατ' εξαίρεση των εθνικών διατάξεων των ν.2969/2001(Α' 281) και του ν.4308/2014 «Εθνικά Λογιστικά Πρότυπα» (Α' 251) , στην περίπτωση των προϊόντων απόσταξης μικρών αποσταγματοποιών (διήμερων), ως παραστατικό διακίνησης και εμπορίας (Δελτίο Αποστολής και Τιμολόγιο) λαμβάνεται το εκδιδόμενο λογιστικό στοιχείο (που αναγράφει τον κωδικό παραγωγού και την ποσότητα του προϊόντος).

Επιπροσθέτως, κατά την τρέχουσα περίοδο της αντιμετώπισης της πανδημίας και της ισχύος ειδικού θεσμικού πλαισίου εκτάκτων μέτρων, το οποίο εξειδικεύεται για κάθε περιοχή της Επικράτειας, με σκοπό τη διευκόλυνση και απλοποίηση των διαδικασιών έκδοσης των αδειών απόσταξης των αναφερόμενων επιτηδευματιών, τη μείωση του χρόνου συναλλαγής, του διοικητικού βάρους και τον περιορισμό της φυσικής παρουσίας, η Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων (ΑΑΔΕ) εξέδωσε την με αριθμ πρωτ. 2156/02-10-2020 απόφαση, παρέχοντας οδηγίες αναφορικά με το καθεστώς λειτουργίας των μικρών αποσταγματοποιών (διήμερων), την υποχρέωση ηλεκτρονικής υποβολής υποστηρικτικών δικαιολογητικών εγγράφων της Δήλωσης Ειδικού Φόρου Κατανάλωσης και λοιπών Φορολογιών (ΔΕΦΚ), για τη βεβαίωση και είσπραξη του Ειδικού Φόρου Κατανάλωσης καθώς και την υποχρέωση τήρησης αρχείου εγγράφων.

Ως αποτέλεσμα των ανωτέρω, η Γενική Γραμματεία Εμπορίου και Προστασίας Καταναλωτή του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων, μεριμνώντας για την προστασία των καταναλωτών και των εμπορικών ονομασιών, καθώς και για την εξασφάλιση της εύρυθμης λειτουργίας της αγοράς και την πάταξη του παραεμπορίου, εφαρμόζει το ως άνω νομοθετικό πλαίσιο, για τον έλεγχο των διαδικασιών-πρακτικών εμπορίας και διάθεσης του προϊόντος απόσταξης μικρών αποσταγματοποιών (διημέρων), αποκλειστικά σύμφωνα με τις διατάξεις αρμοδιότητάς της, όπως αυτές έχουν ρητά οριστεί στην Υπουργική Απόφαση με αριθμ. 91354/2017 «Κωδικοποίηση Κανόνων Διακίνησης και Εμπορίας Προϊόντων και Παροχής Υπηρεσιών - Κανόνες ΔΙ.Ε.Π.Π.Υ.» (ΦΕΚ Β' 2983). Ταυτόχρονα, με κύριους στόχους, την τήρηση των αναφερόμενων εκτάκτων μέτρων καθώς και τη διατήρηση, στο σύνολο των εμπορικών κλάδων, της ισοτιμίας και της ισονομίας, ασκεί διαρκή εποπτεία της Αγοράς, με σκοπό την εξομάλυνση των όποιων ενδεχόμενων ανισοτήτων, που δύνανται να δημιουργηθούν, κατά την τρέχουσα δυσμενή περίοδο αντιμετώπισης της πανδημίας.

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
Ο προϊστάμενος της Διεύθυνσης Οργάνωσης,
Διοικητικής & Τεχνικής Υποστήριξης

κ.α.α.
ΚΑΣΙΜΗ ΛΑΜΠΡΙΝΗ

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ ΕΜΠΟΡΙΟΥ
ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ

ΣΩΤΗΡΙΟΣ ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ

Εσωτερική Διανομή:

1. Γενικό Γραμματέα Εμπορίου και Προστασίας Καταναλωτή
2. Αναπληρωτή Προϊστάμενο Γενικής Δ/σης Αγοράς
3. Δ/ση μας